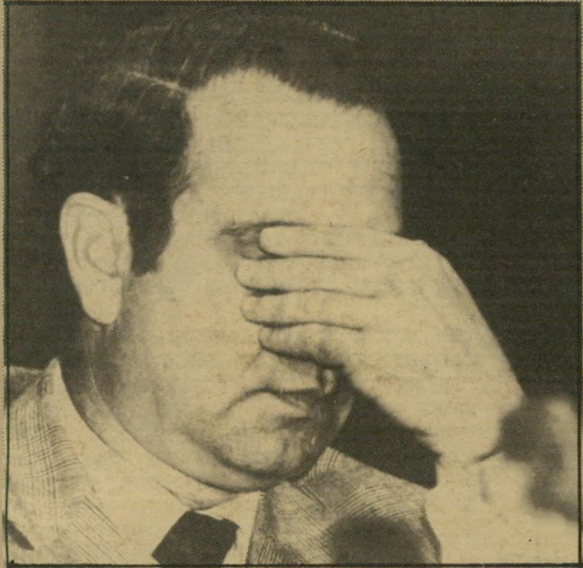

המהפכה במיפלגה שאינה קיימת: שלושה נגד דיכונות הוורמייסטים

פת: "לא אוהבים גיליוטינה!"

● "סכין בגב": אני מכיר את החבורה הזאת... אני לא מרגיש נבגד. אני מבין שמודעי הסביר היום שהם, השלושה, לא רצו שאפריע להם. לכן עשו מה שעשו. שלא אפריע לאידילית... אם אני מכנה זאת מוטש? לא יודע. הם הלכו ביחד, מה אני יודע. אם אני הייתי הולך לזנה הסדר? לא! לא הייתי הולך לשום הסדר שכזה! לא הייתי הולך לשום הסדר שלא היה כולל את אחד מהשרים, כולל מודעי. לכן אני זוכה לכל-כך הרבה אהדה בשעות האחרונות. לאנשים אין מושג איזה עידוד אני מקבל. אף-אחד לא אוהב להיות שותף במעשה גיליוטינה. אם כך אני מרגיש! לא, לא, הראש שלי יציב!

אני מרגיש עייף, וחורה לי שאני צריך לרוץ ולדבר עם 450 חברי-מועצה כדי להיבחר, בעת שהשלושה האלה - לא. סברתי באמת שהצגה של אחדות במיפלגה מתבטאת במיוחד בהצגה של אחדות בין ארבעת השרים. בתנועת-חרות קיבלו אתמול הלם! זה לא צחוק - הלם! הם פשוט לא התאוששו. אני הוא זה שמאושש אותם.

● "יחסים מורכבים": עם מודעי? אין חברים, יש חברים-למיפלגה. לא צריכה להיות אהבה בין הגורמים השונים במיפלגה. צריכים להיות ביחסים עם כולם, כולל מודעי. אישית, הוא לא אדם שלא נעים להיות איתו. פוליטית - זה סיפור לגמרי אחר. אין לי מושג מדוע הוא מכנה אותי "לויאל" במרכאות כפולות. בימי חיי לא בגדתי באיש, ולא הייתי "לא-לויאל". אם מודעי פגוע ממני נו, באמת!

● הפתעה: הופתעת! זה נמסר לי, לא לפני כמה שבועות, אלא אתמול (ביום הראשון) בדיוק ב-2 ורבע. כלומר: ידעתי שיש דיונים על כך, אבל ידעתי שמשה ניסים מתנגד להצעת מודעי, ושאברהם שריר מהסס.

איד ידעתי! משיחות שקיימתי עם שניהם.

מודעי מסר לי על ההסכם בין השלושה אתמול, ב-2 ורבע בדיוק. היינו ביחד בשיבה. שאלתי אותו: "נו, מה הוחלט?" אז הוא אמר לי: אם האקט הזה היה פורמלי הוא היה צריך למסור לי ממילא. הוא אמר לי אז: "אני מניח שתתנגד..."

האם ניסיתי להימנע עימם? האם שלחתי לו פתקים? בשבוע שעבר ביקשתי שניים מידידיו של מודעי שאפגש איתו. כן, הם פנו אליי חשבותי שזה רעיון מצויין, למה לא? אני נמנע עם כולם. איזה פתקים? שלחתי לו פתק אחד! קבענו פגישה ליום הרביעי, השבוע. עכשיו אבטל את הפגישה. פשוט לא יוצא לי.

● הפסד: אני עברתי ממחנה למחנה! היה מחנה שנקרא "שריר-פת". מישו זוכר אותי במחנה אחר! שריר פשוט עזב אותי. לא הייתי מעולם לא במחנה מודעי ולא במחנה-יהודה בירושלים.

● תקנון: איד ניתן לשנות סתם-ככה תקנון, בלא כל הודעה מוקדמת! דברי מודעי הם כמו "עשרה אינדיאנים קטנים", בדיוק "עשרה אינדיאנים קטנים".

יש רעיון נוסף: שהמועצה תתכנס ותיבחר בה ועדה מסדרת. לאמר משהו! עכשיו, כשאני מושג 12, 13 אנשים ביום - וזה באמת קשה - אני רואה איזה אנשים נחמדים יש במיפלגה, באמת אנשים נחמדים. אז אלך ואבחר כאחד האדם, בוודאי אהיה ראשון בין הנבחרים.

האם אני בטוח? אז אהיה שני. זה לא יהיה אסון. מה יקרה אם יהיו רק שלושה שרים ליברלים בממשלה הבאה? אם הליכוד ירכיב ממשלה צרה - יהיו, בוודאי, ארבעה שרים ליברליים. במיקרה של ממשלה רחבה - הרביעי, נכון, אינו בטוח. הגלגל הוא עגול ומסתובב: היום - הם, מחר - תורי, אבל אני מאשים. אלך להתמודד כאחד האדם. **דפנה ברק**

העליה הראשונה נעלמה, והמיפלגה נסחפה יותר ויותר בזרם של חרות. כיום אין שום הבדל בין הקיצוניים שבאנשי חרות ובין עמיתיהם בלי ברלים.

לא נותר דבר אלא השאיפה האישית לכיסאות. שאיפה גסה, בלתי-מוסרית, אנוכית ל-חלוטין.

על רקע זה מתנהלים כל המאבקים בגוף-לא-גוף זה, המורכב כולו מעסי-קנים שואפי-הטבות.

פת ואנטי-פת

● יתכן שהאיש האחרון להידרדר דמות הליברלים יותר מכל אחר היה שימחה ארליך - עסקן קטן, חסר כישרונות מיוחדים, שתם תרומה חשובה להרסת המשק הישראלי בת-קופת כהונתו כשר-האוצר.

לארליך היה חוש-הומור. על חבריו אמר שיש בהם "אחד פת, אחד ססיכוסת ואחד אני טיפת".

לא היה צורך לנחש למי הוא התכוון. "פסיכופת" היה בעיניו יריבו, יצחק מודעי, איש בעל-דמה אך בלתי-יציב, הידוע בשל התפרצויותיו הפת-אומיות. היה זה מודעי שאמר על עצמו שיש לו 90% כישרונות להיות שר-החוזק.

"אנטיפת" היה בעיניו אברהם שריר. שריר הצליח בשנים האחרונות לייצור לעצמו תדמית ציבורית עצמאית מובהקת - אם כי ברובה שלילית. קעיני הציבור הוא מופיע כאדם בעל חשוקה כסייטית לטייל בעולם, המי-סוגל להשמיע ברגעים של היסטריה לאומית הצהרות בעלות גוון פאשיסטי, כגון קריאתו למחיקת הכפר ביתא מעל פני הארמה. בניגוד לאנשי-חרות המשי-מיעים מדי פעם קריאות כאלה, שריר הוא האיש האחראי למערכת המישפטית בארץ.

בקהילה המישפטית יש הס-כמה כללית על כך שכהונתו של שריר כשר-המישפטות היא אי-סון, מה גם שלא עומד לצידו יועץ מישפטי חזק, המסוגל לבלום אותו.

ארליך לא אמר דבר על משה ניסים. יותר מכל אדם אחר במערכת הפר-ליטית, מסוגל ניסים ללכת בין טיפות-הגשם מבלי להירטב. הוא האהוד שבין השרים הליברליים.

כל אלה עשו קנוניה נגד הרביעי שבחבורה - גידעו פת. על פת ניתן לאמר שהוא עומד בראש מישדר בלתי-קיים, מטעם סיעה בלתי-קיימת במיפלגה בלתי-קיימת. הוא שר המדע ועוד-משהו.

מודעי נדסק דווקא פת? נראה שהיה החלש בחבורה, ובין חברי-המשל שהשתלטו באגם של המיפלגה הליברלית, אין מקום לחלשים.

לקנות עסקנים

● סצנה הליברלית העגומה היא חלק ממחזה גדול יותר, המתרחש בשבועות אלה בזירה הפוליטית.

כל המיפלגות בוחרות במועמדיהן לכנסת הבאה.

הפעם הצהירו הכל שהדמוקרטיה ניצחה. לא עוד ועדת-מינויים, היושבת בתדר-חרים והמכריזה את הרשימה לפי רצונם של השליטים במיפלגה. דמוקרטיה חוגגת. בכל מיפלגה בוחר במועמדים גוף גדול של מאות או אלפים, בתהליך דמוקרטי חשאי. אין סילוף גדול מזה. כי אין לתהליך זה דבר עם דמוקרטיה. בעבר החליטו בכל מיפלגה כמה

היו לה שורשים בארץ ובגולה. מבחינה סוציאלית היתה ימנית-שמרנית, מיפלגה של בעל-בתים, פרסונים וחוננונים. מבחינה מדינית היתה לאומנית-מתונה. בימי-הראשית של המדינה, במאבקים שהתנהלו אז בין משה שרת היותר-רמתון ובין דודר-בן-גוריון היותר-קיצוני, תמכו נציגי הציונים הכלליים בדרך-כלל בשרת. מנהיגיה היו פרץ ברנשטיין המתון, ציוני הולנדי, וישראל רוקח, ראש עיריית תל-אביב, נציג הציבור "האר-רח" ביישוב.

מכל זה לא נותר דבר. שרירי הציונים הכלליים התאחדו עם הפר-גרסיבים, התפלגו מהם, וב-1965 עלו על עגלתה של חרות, במסגרת גח"ל, ואחר-כך במסגרת הליכוד.

היא הסכה למיפלגה של טרמפיסטים. מזה 30 שנה לא הופיעה ככוח עצמאי בבחרי-רות, ואין לאיש מושג אם יש לה בכלל קולות, וכמה. מכיוון שהיא משתייכת לליכוד, אין היא מוסיפה גם בסקרי דעת-הקהל.

עם הפיכתה לפילגש מוחזקת של חרות, חלה בה גם שחיקה פנימית. האידאולוגיה המתונה-היהונית של בני

ה נראה כבלתי-אפשרי. אבל זה קרה. במיפלגה הליברלית התחוללה הפיכה. שלושה מראשיה הדיחו את הרביעי.

זה נשמע כמו נס, כי המיפלגה הליברלית היא מיפלגה שאינה קיימת. מבחינת האנטומיה הפולי-טית, היא מהווה תוסעה מעניי-נת: מיפלגה בלא אידאולוגיה, בלא מצע, בלא בוחרים, בלא חברים, בלא זכות-קיום כלשהי.

היא קיימת, מפני שהיא אופיינית למערכת הפוליטית הקיימת בישראל. במערכת זו, אין מיפלגה זקוקה לבוחרים שיתנו לה את קולם, ואין היא זקוקה לחברים שיממנו אותה. היא יכולה לשאול קולות ממפלגה אחרת, ואת המימון היא מקבלת מקופת-המדינה.

מבחינה זו, המיפלגה הליברלית היא רק דוגמה קיצונית של תופעה ישראלית כללית יותר - הספלות הפוליטית בהתגלמותה.

פילגש מוחזקת

● עם היתה קיימת מיפלגה אמיתית - מיפלגת הציונים הכלליים (ב').

מודעי: "ילקוט הכזבים"

● "סכין בגב": אני לא מבין בכלל על מה מדובר. על איזה "סכין בגב" מדברים? אין שום טעם רע כמה שקרה. איזה טעם רע יש? לפת איזה זכויות? משה ניסים היה יותר ג'נטלמני ממני כלפי פת? אין ג'נטלמניות בפוליטיקה: יש אינטרס! בגדתי בעמית? אין כאן שום בגידה.

● "יחסים מורכבים": איזה יחסים מורכבים יש ביני לבין גידעו פת? נמאס לי לשמוע על כך! שיעשה "יחסים מורכבים" עם מישוה אחר. מה הוא נתלה בי? ממה הוא יכול להיות פגוע ממני? איזה הבטחות הבטחתי לו, שלא קיימתי? תיכף הוא יתחיל לי שוב את ילקוט-הכזבים שלו! מדוע אני חייב לו משהו? בגלל הלוואלויות שלו אלי? האם הבטחתי לו אי-פעם שיהיה שר? מה פתאום! הדבר היחיד שהבטחתי לו היה שהוא יהיה שר בממשלה הנוכחית - נא להדגיש: נוכחית! - אחרת גם אני לא אהיה שר.

● הפתעה: איזה הפתעה! גידעו יודע מזה כבר כמה שבועות. ממה? ממה שקרה ביום הראשון. הוא ניסה להגיב גם קודם-לכן. אילו היו יודעים על הפתקים ששלח לי... מזה שבועות שהוא מנסה להימנע איתי. אני באמת מקווה שלא ילכדך. אם ילכדך? אז אני מקווה שהאחרים יסיקו מסקנות לגביו.

● הפסד: לדעתי הוא (גידעו פת) לא הפסיד. להיפך - עד עצם היום הזה הוא הרוויח במשך שנים. איך? הוא פשוט עבר ממחנה למחנה. הגיעה השעה...

● תקנון: זה היה בתקנון שלנו מזמן, שמש' 1 במיפלגה נבחר בנמר. אני הצעתי שהשני, שיתמודד עימו, ייבנס אוטומטית גם כן. כלומר: זאת היתה הפרשנות שלי לתקנון. שניים ממילא נכנסו אוטומטית. אז הצענו שגם השלישי ייבנס אוטומטית. מה היה קורה אילו היינו נבחרים כולנו במסדרות? להערכתך, היינו ממו-קמים באותו הסדר, כן, פת היה אחרי שריר, ניסים ואני. ההסכם שעשינו אתמול הוא מציאותי. **דפנה ברק**